

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an4 cor. $\frac{1}{4}$ 450 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an

6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua

oară 12 fil., a treia

oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia

să se adreseze la: Re-

dacțiunea și admini-

strațiunea „Unirea”

în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Orfelinatul din Blaj.

Măine, Duminică după serviciul divin, publicul din Blaj se va întruni, pentru a lua o hotărâre definitivă, cu privire la întemeierea unui orfelinat român în Blaj.

Ideea este mai veche.

Clericul Filon Tat, a lăsat o fundațiune, ce se urcă azi la 40 mii coroane, pentru creșterea orfanilor de preoți; mai sunt apoi și alte contribuiri mai mărunte, tot spre scopul orfanotrofiului.

Fundațiunea lui Tat se poate foarte bine coordona cu instituția, ce s'ar întemeia în favorul orfanilor, rămași după cei căzuți în războiu.

Lucrările pregătitoare s'au discutat încă mai de mult și putem încredința publicul nostru, că cercurile noastre conducătoare îmbrățișează cu toată căldura aceasta idee creștinească, de o imperativă actualitate.

În numerii proximi ai ziarului nostru vom porni colecta, ce se va face spre acest scop, și nu ne îndoim, că ea va aduce în scurtă vreme rezultatele cele mai frumoase.

În afară de ceace s'ar aduna prin colectă, biserica noastră are aici destule clădiri corăspunzătoare, precum și moșii estinse, pentru a ajutama aceasta mișcare măreață, așa încât cu ajutorul lui Dumnezeu, avem nădejdea, că orfelinatul își va începe fundațiunea, încă în decursul acestui an.

Orfanii, ce vor fi suscepti în azil, vor urma mai întâiu școala elementară, și cei mai talentați vor fi crescuți mai departe pentru cariere intelectuale. Ceialalți, cari nu au aplicare pentru carte, vor fi aplicați la lucrul câmpului, practicând pe domeniile bisericii noastre; iar alții vor fi instruați pentru diferitele branșe de meseriași, rămânând

sub ocrotirea orfelinatalui până la vârsta de 18 ani.

O parte a venitului, ce se va realiza pe urma muncii lor, revine orfelinatalui, și astfel cei ce au fost ocrotiți la început, ajung cu vremea să sprijinească și chiar să susțină ei instituția.

Institute de acest soi sunt în apus cu miile, să ne gândim numai la Don Bosco și ordul Salezianilor. Intemeietorul acestui ord a ridicat cel dintâiu orfelinat de acest soi (care se susținea din munca orfanilor ocrotiți) și la moartea lui cele 165 de orfelinate, pe cari le întemeiasă, ocroteau: *trei sute mii orfani*.

Să nu-și închipuie nimeni, că orfelinatal de la Blaj se ridică dintr'o anumită preocupare de ambiție confesională. Mișcarea pornită la Sibiu trebuie generalizată peste întreg cuprinsul țării noastre și centrele noastre mai de seamă, ar trebui să se pună în fruntea acestei propagande atât de înălțătoare.

Să dăm seamă, că avem sute de mii de morți și invalizi, prin urmare numărul orfanilor se urcă negreșit la câteva sute de mii.

Cum vom ocroti atâta amar de lume, într'un singur orfanotrofiu.

Să emuleze deci toate centrele noastre bisericești în aceasta operă umanitară; să ne încălzim pretudența pentru ținta măreață, care astăzi ne este cea mai sfântă datorie de onoare. Va întreba însă cineva: de unde luăm atâta amar de ban, pentru a susținea mai multe orfelinate?

Răspundem: Din spiritul de jertfă, cu care suntem datori față de aceia, cari și-au vărsat sângele pentru tron și patrie.

Ce ar fi de pildă, dacă nația noastră ar mai rări-o cu vinarsul din cârciumele satelor? Ce ar fi

dacă s'ar abținea măcar un an să nu bea nimic? Căci știți Dvoastră cât spescază poporul pe vinars la an?

Aruncați privirea peste datele statistice și ve-ți afla răspunsul: *Milioanele*.

În amintirea episcopului Dr. Vasile Hossu.

(Continuare.)

Cu spiritul său pătrunzător, cu ochii săi ageri ca de vultur, cunoscând lipsele cele mai arzătoare ale neamului său, a pus mâna acolo, unde era trebuință. Așa p. e. de mult se ventila prin presă lipsa înființării unei biserici gr.-cat. în Budapesta, ca tinerimea noastră dela școlile înalte să nu fie avizată a cerceta biserici străine. Episcopul Vasile deschise o capelă gr.-cat. în Budapesta, ca adăpost al credinții și al legii noastre sfinte, cu ajutorul și în căsile ilustrei familii Bilașco, carea prin aceasta și-a câștigat un merit neperitor.

Astfel se ajunsă, ca în acest Babilon de neamuri și de limbi, tinerii nostri de mare speranță să aibă un adăpost sigur pentru îngrijirea vieții lor sufletești. Rămâne acum problema grea a denumirii preotului celui mai chemat spre umplerea unui post așa de delicat. Să sperăm că cei în drept vor face cea mai nimerită alegere.

Ca să deie oarecare recunoștință meritelor preoțești, a denumit pe mulți administratori parohiali de parohi, a dat distincții preoților bine meritați, făcându-i protopopi onorari și prin aceasta a deșteptat spiritul de emulațiune nobilă în clerul diecezei.

Având o inimă îngerească îmbrăcată în trupul fragil omenesc, episcopul Vasile a privit cu compătimire la soarta vitregă a preuteselor văduve și a orfanilor de preot și luase hotărârea, că va îmbunătăți soarta lor, și era numai întrebare de puțin timp,

când ar fi rezolvit în mod fericit această chestiune arzătoare, dar moartea — fatala moarte! ni-l'a răpit, când aveam mai mare lipsă de geniul său, de mintea lui luminată, de inima sa caldă.

Avem un crud destin.

Pe când pe câmpul de luptă sângeroasă, ne înbrăncesc flăcări pentru apărarea țării, aducând cea mai înaltă jertfă pe altarul patriei, pe atunci acasă ne mor generalii, cari ne conduc în lupta culturală și ne ridică privirea spre orizonturi mai înalte.

Prepozitul Ioan M. Moldovanu dela Blaj, directorul gimnaziului dela Brașov, Virgil Onițiu și episcopul Vasile Hossu dela Gherla, toți-trei îndrumători ai poporului român pe calea ridicării, a înaintării și a întăririi, s'au dus așa de curând unul după altul, lăsând în urma sa regrete adânci în sufletele noastre.

Și dacă față de pierderea marelui mecenat Ioan M. Moldovanu ne putem mângâia că ajungând la marginea extremă a vieții sale pământești și dând roadele sale, roadele unei vieți întregi — poporului său, — a făcut tot ce a putut face într'o viață omenească, nu ne putem mângâia așa ușor față de cei-ce au parcurs numai calea de jumătate a vieții și dela cari puteam aștepta încă multă muncă nobilă și multe rezultate reale în scopul fericirii neamului românesc.

Să rugăm prevedința dumnezească, ca, dacă a aflat de bine, ca pe acești oameni mari și luceferi luminători, să-i cheme în altă lume, în sfere mai demne de a lor ființă, — să se îndure să ne predestineze urmași demni, înzestrați cu asemeni comori sufletești și cu asemenea voință de a-și cheltui toată energia pentru fericirea neamului.

(Va urma.)

Ioan Sonea
adm. protopopesc.

Două răspunsuri.

(Din cercuri învățătoresți).

Când a sunat goarna, învățătorimea încă a plecat alături cu ceilalți fii ai neamului. Au mers să-și facă datoria față de patrie. Și-au lăsat școlile și au intrat în rândurile luptătorilor de rând, pentru ca mulți să nu se mai întoarcă. Mulți vor rămănea pe plaiurile străine pentru că rămășițele lor să îngrășe stepele pustii pe unde au străbătut armatele noastre. Alții vor deveni invalizi pentru ei și școlile unde au slujit; vor fi neputincioși pentru familiile proprii pe cari le-au susținut. Și sunt mulți aceștia! Foarte mulți dacă vom lua în socoteală și pe cei scutiți, în tot ceasul pot fi chemați sub drapel.

Și iacă că atunci când noi trăim zile atât de grele ni-se aduc acasă grave acuze, cari nu pot fi lăsate fără răspuns.

* * *

Părintele Dr. Nicolae Brinzeu, paroh în Vulcan, a fost autorizat de Ven. Ordinariat al Lugojului cu revidierea diferitelor: „Planuri pentru propunerea studiului religiunii“, — la diferite școli. Din acestea să aleagă

ce socotește de bun și necesar, și astfel să spună tot ce află — „de lipsă în această materie“.

Fără să intrăm în amănuntele acestei cauze mari și sante — la care încă vom lua cuvânt — părintele Dr. N. Brinzeu, în referada sa aduce în legătură cu religiunea și „învățarea cântărilor bisericesti“ — întru cât acestea încă promovează instrucția religioasă. Dar fiindcă privesc alt obiect de învățământ: acela al cantului, deci materialul acestuia nu cade în sarcina catehetului; — fără a învățatorului. Arată apoi că „Planul de învățământ“ — „la obiectul cantului“ îmbrățișează cântările bisericesti după cuviință, fiind în privința aceasta, destul de clar și prin urmare n'are ce vină să-i bage. Năcazul zace însă în alt loc, precum se vede din alineatul pe care-l reproducem întreg:

— „Avem să regretăm numai, că la cele mai multe școli a noastre, dispozițiile planului nu se observă și cantul, care nu e numai un obiect de artă, dar la care e interesată și catehizația se neglijează cu totul. Mulți învățatori în crîșme cântă de minune, în școală însă n'au cercat o cântare cu elevii lor. Slab lucru! Cu atât mai slab, cât neglijearea totală a obiectelor de artă cum sunt cantul, desenul, lucrurile manuale, imprimă, școlilor noastre confessionale un caracter de inferioritate față de alte școli primare“.

Părintele Brinzeu nu să mulțamește însă cu atât, fără în răspunsul ce-l dă părintelui O. P. În cauza planului pentru studiul religiunii“ din „Unirea“ Nr. 117 Nov. 30 an 1915 face paradă cu alineatul de sus subtrăgând aspru vorbele: — „Mulți învățatori în crîșme cântă de minune în școală însă n'au cercat o cântare cu elevii lor. Slab lucru“.

Cu adevărat slab lucru. Slab și păcat, ca acum când de un an și jumătate 70%

FOIȚA.

Din spital.

Lalili.

Iubite Tată! Tare de multe ori mă cuget ce mare binecuvântare e pentru omenime scrisoarea. E unul dintre cei mai mari tezauri ce-i avem. Cum o scrisoare mică cuprinde zeci de sentimente nobile, înalte, dureri ascunse, strigăte de bucurie, cum reduce spațiul dintre o soră iubitoare și un frate, și face posibilă conversația confidentă între un părinte și copilul lui îndepărtat.

Mă văd în grădinița noastră parohială plină de crini și roze albe, pe cari tu cu atâta gingășie le cultiva-i, cu atâta dragoste le îngrija-i, cu atâta îndemănare știi să smulgi bucuriile din jurul lor, ca nu cumva să le înădușească. Cum toată dragostea ta se îndreaptă spre regina florilor, copilul ta, Maria, observându-i toate inclinările, îngrijându-se să se ridice numai mlădița dreaptă, ca o lumină. Soarele de Iunie înălțându-se fruntea curată și nevinovată a căpșorului abia de cinci primăveri, într'o lumină trandafirie.

Parcă acum te văd, răsfoind cărțile, ce le cetia, alteori oprindu-te timp îndelungat la câte un pasagiu pe urmă, „copila

țatii — să nu uți, — uitarea și iertarea e cea mai frumoasă răsbunare a omului nobil“. În mintea mea de copil, odată, după ce scăpasem păpușa, o alintam ușor. Văzându-i zimbetul ei neșters pe față, i-am dat onerificul titlu de nobilă. Mai târziu eu însă mi m'am făcut eroina cuvintelor de mai sus, netezând cu blândeță blana catifelată a pisicii ce mă sgăriase. Sunt luminișuri din copilăria mea, pe care le zăresc prin negura vremii.

* * *

În zilele trecute eram de față la o conversație; între altele, că țărănul nu e capabil de un sentiment mai nobil. Mi-s'au părut cuvintele fără temei. Eram sigură, nu aveau, nu puteau să aibă temei. Era judecata prea aspră, sentința prea grea. M'au isbit prea tare cuvintele, fiindcă nu mă așteptasem și atunci... mi-au venit în minte cuvintele tale, cea mai frumoasă răsbunare a omului nobil e uitarea, iertarea. Am trecut peste naivitatea copilărească cu păpușa și pisica. Acum cuvintele aceste le atribuiam țărănului nostru. El le intrupează, da, să știe fie cine, el e nobil, fiindcă știe ierta, țărănul nostru e nobil, fiindcă știe și uita. Nu le-am reflectat nimic, din motivul, că nu-mi place să mă impun prin părerile mele și chiar de ași fi dorit să zic ceva, nu puteam. Nu știu prin ce proces al naturii trece firea omenească, dar în unele situații sufletești nu poți zice nimic. O liniște

supărătoare domina în atmosfera dintre cei patru păreți. Mirosul de jodoform din odaia de ordonat, ce străbătuse la noi, ne-a trezit pentru a ne împraștia pe fiecare la postul său.

Era Miercuri după masă. De comun orele aceste le petrecem în rugăciuni scurte și în conversații așa de frumoase și duioase. Uneori, la rugarea noastră, câte unul ne povestește prin câte peripecii trecuse, cum a fost rănit, deșteptând senzații noi din păteniile lor trecute, așa de dureroase.

Se inserase binișor. Se fi tot fost pe la șapte ceasuri. Luna se înălțase pe ceriu ca de o zvârlitură bună, ici se ascundea după nori, colo se arăta iară, credeai că să joacă cu noi de-a ascunzele.

Astfel își începe, bietul Gheorghită, povestea sa, începutul vieții sale sbuciumate de mai târziu. Eram de pază cu un Ion, și Niculiță a Onului, un drag de băiat drept ca un brad; s'a luptat vitejește, și ci-că a fost și decorat. Grosul armatei s'a fost retras, pentru a petrece noaptea în liniște. Dar cum s'a întâmplat cum nu, ai noștri nu au stat în pace nici un ceas și au început să atace pe ruși. Când au ajuns aproape de noi, ne-am alăturat la ei și apoi ține-te copile. Zvârle-am la gloanțe ca ploaia. Cu toții credeam, că am învins, când colo s'a dat comanda de retragere. Ce să facem. Ne-am întors îndărăpt. Dădeam noi cu socoteală, că nu fugeam înapoi de frică. Dar

din noi învățătorii sunt angajați în serviciul armatei să ni-se arunce ocară că „cântăm de minune prin crîșme“.

Aceasta să fi fost sarcina încredințată de V. Ordinariat Părintelui Dr. N. Brînzeu? Noi credem că nu! Dsa putea să-și achite misiunea fără să facă încredințări corpului învățătoresc. Căci dacă cantul bisericesc și celelalte obiecte de artă nu se propun cu destul succes în școlile noastre credem că sunt alte cauze mult mai mari, pe cari le cunoaște tot atât de bine și părintele Dr. N. Brînzeu, ca și noi. Iar de cumva nu le cunoaște, i-le descoperim tot noi. A afirma că sunt „mulți“ dintre noi cari cântă în crîșme „de minune“ — iar în școală nu, e prea dejositor, mai ales, că pot fi și alții, cari cântă pe acolo — numai să-i cântăm.

Și ce este mai mult! Aceasta acuză să aduce în o referadă îndreptată către superioritatea bisericescă care însuși e crescătoare și susținătoare de învățători! Și fiindcă „Planurile“ Dsale e vorba să se generalizeze în întreaga provincia metropolitană, deodată ne vom trezi acuzați la toate forurile noastre bisericesti. Iar pentruca culmea să fie ajuns acel nefericit alineat e folosit ca contra-argument și în Nr. 117 din „Unirea“ ca să ia act de el întreaga obște preoțească, și să nu fie condamnat a rămânea izolat în broșura din chestie.

(Va urma.)

T. Ș.

Războiul european.

Pe frontul rusesc nu se marchează lupte, dar la dosul armatelor se observă mari mișcări de trupe, cari probabil vor fi concentrate înspre frontiera română. Circulația telefonică și de tren e întreruptă între Rusia și România, ca să nu se facă spionaj asupra concentrărilor de trupe. Din

știrile acestea se poate deduce, că la nord-ost încă se pregătesc evenimente mari. Pe frontul italian se dau lupte de artilerie cari au de scop să abată atenția trupelor noastre dela transportarea armatelor italiene pentru fortificarea orașelor Valona, Durazzo și Salonic.

Ministrii munteneșii cari se află în Cetinje au înaintat regelui Nichita o petiție prin care cer denumirea delegațiilor, cari se începă de urgență tratativele de pace cu Austro-Ungaria. Comunicările dintre miniștrii munteneșii și regele Nichita, care se află în Franța sunt mijlocite de guvernul spaniol.

Adunarea generală a institutului „Patria“.

Vinerea trecută și a ținut institutul nostru de credit „Patria“ a 30 adunare generală, sub prezidiul canonicului Dr. *Isidor Marcu*, care deschizând ședința a parentat în cuvinte foarte elogioase trecerea la celea veșnică a neuitatului prepozit *I. M. Moldovanu*, înființatorul acestui institut, — și vreme îndelungată director executiv și președinte. De asemenea a pomenit de moartea marelui Episcop *Vasile* al Gherlei, mare acționar, fost membru în comitetul de supraveghere și apoi în consiliul direcțiunii. Adunarea a ascultat în picioare vorbele așa de mult grăitoare ale președintelui, eternizând în procesul verbal aceste pierderi mari. S'a constatat apoi, că pentru adunare sunt depuse 2703 acții, și că sunt de față 32 acționari, cari au 1102 voturi. A urmat raportul direcțiunii, în care directorul executiv prezintă nu numai rezultatele ajunse de institut în exercițiul anului, ci pomeniște cu multă căldură și admirație de regretatul *I. M. Mol-*

dovanu, propunând adunării înființarea unui fond care să poarte numele marelui mort. Fondul să fie de 10000 cor. și din venitele lui să se premieze an de an un op științific-literar, scris de profesorii noștri, ori să se ajute funcționarii institutului. Adunarea primește cu aclamații această propunere, iar prof. *Dr. Prie*, exprimă în numele colegilor săi sentimentele de grațitudine pentru acest nobil gest al direcțiunii. De asemenea se primește raportul gestiunii, bilanțul, împărțirea profitului curat și se dau convenitele absolvări. Din rapoartele acestea scoatem câteva date: capitalul societar a fost de 1 mil. cor. fondurile de rezervă de peste 800 mii cor. plasate aproape în întregime în efecte solide. Depunerile au ajuns aproape la 3½ mil. cor. Imprumuturile cambiale aproape 3 mil. celea hipotecare 1 mil. 226 mii și pe amanete 82 mii. Profitul curat a fost de 156.170.20 cor. din care s'a dat dividendă 9% adică, 18 cor. de acție, fondului de rezervă 34 mii cor. celui de penziune 5 mii și spre scopuri culturale alte 5 mii, din cari 2500 la fondul cultural, școlii comerciale din Brașov 500 cor., Casinei rom. din loc 500 cor. ceialți la dispoziția direcțiunii. Circulația anului a fost de peste 27 mil. cor. și din ceste date se poate constata progresul înfloritor ce-l face institutul nostru, care ocupă loc de frunte între institutele noastre de credit. A urmat la ordinea zilei întregirea direcțiunii, eșind adică 3 după vechime și fiind 2 vacanții, în locul repaus. *I. M. Moldovanu* și a Dr. *Iuliu Maniu*, care fiind mobilizat, a abis din consiliul direcțiunii au fost aleși: protopopul *George Bărbat*, canonicul *Dr. Isidor Marcu*, avocatul *Dr. Cornel Ordace*, primcomptabilul admin. centrale capitulare *Aurel C. Domșa* și medicul *Dr. Eugen Solomon*. În urma acestei alegeri, dovedind o vacanță în comitetul de supraveghere, a fost ales prof. *Augustin Caliani*.

bagseamă a voit comandantul nostru să prindă câțiva ruși, cum apoi s'a și întâmplat. Acum rușii înaintau, au prins bietii curaj. Fugeam noi, fugeau ei. Un vânt rece ne izbia fețele înfierbîntate. Luna parecă încremenise între doi nori, arătându-ne drumul. Mă simțiam ușor ca un fluture. Deodată văd, că am rămas mai îndărăpt ca ceialți. Dau înainte, înzădar. Ceva cald mi-a învâluit piciorul până acum rece. O ceață deasă mi-s'a așezat pe ochi, dau din nou să fug, m'am împedecat și am căzut. Maică Precostă, ai milă de mine! În vremea aceea rușii erau aproape de mine. Unul era călare. Parecă acum îl văd, și mă i-au sudorile, când mă gândesc la ce a urmat. Nu i-am fost piedecă. S'a uitat la mine și trecând cu calul peste mine, mi-a strivit piciorul stîng. Am leșinat. Nu mult după aceea m'am trezit în niște vaiete mari. M'am tras în coate cum am putut. Când colo cine era, rusul meu. — Ai noștri i-au bătut de tot. — Cere ajutor și când a dat cu ochii de mine, a gemut cu desnađejde. O fi gândit, că mă răsbun. Mi-am adunat toate puterile, aveam ceva de mîncare și un pic de vinars. I-le-am dat. Era mai mort de foame și de atîta sînge, ce-l pierduse. Incetul cu incetul mă lovise o moleșală mare. Ochii mi-se împăingau, gândurile îmi erau tot mai talbare, locul se învîrtia cu mine tot mai tare, tot

mai tare, până ce am amețit. Și m'am trezit aici la spital. Dumnezeu să-l ierte precum îl iert și eu. — Două diamante străluciau în ochii iertătorii. — Poate Dumnezeu a vrut așa să-mi ispășesc păcatele pe două bâte.

E mare lucru, cu adevărat nobil, a ierta pe cel ce te nefericește. Nobil e bietul Gheorghită, nobil e țaranul nostru. Glasurile noastre de laudă au fost înădușite de chemarea duioasă a clopotelor dela biserică, invitau credincioșii la recitarea Paraclisului. Fiecare ne făcușem câte o cruce și un „Doamne ajută-ne“ se desprinde de pe buzele noastre.

— Cum a fost tete Ioane, cum a fost cu rusu cela prizonier, pe care l-ai scăpat dela moarte? El de frică te-a împuns în braț cu baioneta. L-am întrebat pe tetea Ion, un om zdravăn, scurt la vorbă, dar foarte bun. Tetea Ion nu se laudă niciodată, întrerupse un altul, care mi-a povestit istoria. De nu eram și eu de față la pățanie, până azi nu știa nime cum a fost rănit, cică el și-a uitat.

Clopotele dela biserică își repeta chemarea, insistînd parecă să începem și noi cîntarea de preamărire. Întărirea convingerilor mele îmi umplea sufletul de bucurie. „Uitarea și iertarea e cea mai frumoasă răsbunare a omului nobil“.

Da, a ști spăla cu o lacrimă iertătoare murdăria unui suflet, a voi să uiți pe cel ce ți-a cauzat atîta durere, iată caracteristica sufletului nobil al țaranului nostru.

Cîntecul clopotului dela biserică acum ducea spre înălțimi primele noastre acorduri. Inceputul cîntării de preamărire „Cuvine-se cu adevărat“.

Și parecă simțiam colo sus în înălțimi undeva departe, departe, și totuși așa de aproape, — până unde mintea omenească nu a pătruns și ochii nu au văzut — o lumină mare, orbitor de lucitoare. Ferice de deplină, musica îngerească. O față imaculată, un zimbet dumnezeesc, Vergura Maria zimbește spre spitalul nostru. Glasurile noastre au amuțat. Ochii mei înzădar se trudeau să străbată spațurile, să vadă ceeace ochiul omeneșc încă nu a văzut și mintea mea se înțelegea ceeace mintea omenească încă nu a pătruns. Tăcerea își întinse aripele în cuprinsul sălii. Doar clopotul dela biserică mai înălța tremurătoare cînturi, ducând pe unda lor ultimele acorduri din cîntarea noastră de preamărire.

Copila Ta

Maria.

Informațiuni.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Pentru biserica din Curtuiușul mare arsă în vara anului trecut 1915 a dăruit M. O. D. Laurențiu Avram paroh în Cerșed 200 coroane și 1 rând de haine foarte frumoase. Primească marinimosul donator și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțumiri. Pentru curateratul bis.: *Valențiu Pinteș* preot rom.

Episcopul Lugojului vizitează răniții români din Budapesta. P. S. S. Episcopul Lugojului *Traian Irențiu*, a petrecut două zile în Capitală și în societatea d-lui deputat *Dr. Iosif Siegescu*, prelat papal, a vizitat spitalele militare din Budapesta, unde sunt internați militari români răniți. Inaltul demnitar bisericesc s'a interesat de aproape de soartea fiecărui rănit, și i-a mângâiat cu cuvinte calde, de îmbărbătare.

P. S. Sa a părăsit în 17 crt. Capitala, după ce a rezolvat la ministerul cultelor unele chestiuni importante în interesul Diecesei Sale.

„F. P. R.”

Un ziar din România despre urmașul Mitropolitului Meșianu. „Dimineața” din București, vorbind despre moartea Mitropolitului Meșianu, spune că vor candida pentru înalta demnitate, următorii prelați dintre cari va fi ales un urmaș al marelui păstor sufletesc al românilor gr. ort. din Ardeal și Ungaria: *Dr. Miron Cristea*, episcopul Carasebeșului. *Ignație Pap*, episcopul Aradului. *Dr. Ilarion Pușcariu*, vicarul Mitropoliei din Sibiu. *Dr. Eusebiu Roșca*, arhimandrit la Sibiu. *Dr. Vasile Mangra*, vicar la Oradea mare. În același timp, ziarul „Dimineața” publica și petretele PP. SS. LL. *Dr. Miron Cristea*, *dr. Ilarion Pușcariu* și *dr. Eusebiu Roșca*.

Petre Carp în audiență la rege. Fostul prim-ministru român, *Petre P. Carp*, întorcându-se din Viena, a fost primit într-o lungă audiență de regele *Ferdinand* al României.

Încheierea anului școlar. Ministrul ungar de culte și instrucție publică *Jankovich* a emis o ordinațiune referitor la împărțirea materialului de studiu de pe anul curent. Ordinațiunea aceasta în multe locuri a fost interpretată greșit, anume, că anul școlar se va încheia mai de grabă. Un colaborator al ziarului „Az Est” a interogat în chestia aceasta, pe ministrul *Jankovich*, care i-a comunicat, că anul școlar se va încheia, ca și în timp normal, întru cât va fi posibil. Acelora, cari au fost recrutați fără de examenul de matură sau cu întreruperea studiilor, să li-se deie toate ușurările pentru continuarea studiilor. Probabil, se vor înființa cursuri speciale, dar nici la un caz nu se vor reintoarce pe băncile școlii cei, cari au fost pe câmpul de luptă.

Retragerea mandatului de reprezentanți municipali pentru Goga și Ghibu. În congregația comitatului Sibiu, membru congregației d. *Ioan Preda*, în numele comitetului național român, a făcut propunerea, ca feștilor membrii municipali *Octavian Goga* și *Onisifor Ghibu*, cari prin părăsirea patriei s'au abătut de conduita politică urmată de pe-

porul român, — să li-se denege mandatul de reprezentanți municipali ai comitatului Sibiu. Propunerea dlui *Preda* a fost primită.

Dăruiri. On. *Liviu Iancu*, paroh în Zăbrani, ca răscumpărare a cununei pe sicriul neuitatului episcop al Gherlei: *Vasile*, a dăruit „Fondului de ajutorare a elevilor săraci în caz de merb” dela gimnaziul din Blaj, 10 coroane. Primească mulțămită.

— On. *Nicolau Galea*, paroh în Inoc, în loc de cunună pe sicriul repausatului său unchiu: *George Vlása*, a dăruit 10 coroane pentru Orfanii soldaților, căzuți pe câmpul de luptă și 10 cor. la Fondul xiarștiilor.

— Dl. *Ioan Schneider*, brutar în Blaj, a dăruit Internatului de fetețe din loc suma de 20 coroane, pentru care faptă i-se aduce călduroasă mulțămită și pe calea aceasta din partea direcțiunii.

Convocator la adunarea generală a „Reuniunii Femeilor Române din Blaj” ce se va ținea Duminecă în 27 l. c. la orele 3 d. a. în localul Casinei române.

Ordinea de zi:

1. Raportul general al comitetului pe anul 1914 și 1915. 2. Rațiunile anului 1914 și 1915. 3. Budgetul anului 1916. 4. Exmiterea alor 3 comisii pentru cercetarea a) raporturilor b) rațiunilor și proiectului de budget c) inscrierea de membrii noi. 5. Raportul comisiunilor și absolvarea comitetului. 6. Alegerea comitetului și bărbaților de încredere. 7. Eventuale propuneri. 8. Exmiterea unei comisii pentru verificarea procesului verbal.

Blaj în 13 Februarie 1916.

Elena Dr. Pop n. Maniu *Nic. Negrușiu*
prezidentă. secretar.

Supușii străini refuglați în România vor fi înrolați în armata română. Ministrul de războiu român a dat un ordin care va lovi neplăcut pe acei supușii străini cari s'au refugiat dela declararea războiului în România, în credință că acolo nu vor fi recrutați. Pe temelul unei hotărâri a consiliului de miniștrii români — ministrul de războiu a dispus, ca toți străinii aflați în România, cari au renunțat la protecțiunea statelor străine, și cărora li-s'a permis șederea în țară, deși n'aveau pașapoarte în regulă — sint obligați să se prezinte până la finele lui Martie în fața comisiei de recrutare, fără considerare dacă au satisfăcut ori nu obligațiile militare în patria lor.

Au a se supune acestui ordin supușii străini până la 40 de ani.

Retragerea bancnotelor de 2 cor. În ședința a Camerei ungare, deputatul guvernamental *Elemér Hantos* a anunțat apropiata retragere din circulație a antipaticelor bancnote de 2 coroane și înlocuirea lor cu monete de argint.

Cinema „Edison” din Blaj, Duminecă în 20 Febr. va reprezenta următorul program:

1. Berlinul în stare de războiu (act.)
2. Dragostea pilotului, dramă în 2 acte.
4. A greși e lucru omenesc (comedia).
5. Gavalorul, dramă în 3 acte. Rolul principal îl are *W. Psilander*.

Posta Administrațiunii

Am primit și chităm abonamentele dela:
Revun. est. Bistrița pe 20/11 1915—20/2 1916. — *Demsuş* pe 1916 sem. 1-iu. — *Mitișei* pe 1/4 1910—1/9 1911. — *Benefaldău* pe 20/11 1914—31/12 1915. — *Semlyószécs* pe 1916 pătrarul al doilea. — *Concordia, Odempeni* pe 1/9 1915—1/9 1916. — *Șomfalău* pe 1915. — *Sibiu* pe 1916 sem. 1-iu. — *Désakna* pe 1/7 1913—1/7 1914. — *Toldal* pe 1/9 1914—1/3 1915. — *Földeak* pe 1916. — *Bárcseu* pe 1915. — *Giacof* pe 1/3 1911—1/3 1912. — *Rtușor* pe 1914 și 1915. — *Sâniacobul de câmpie* pe 1/12 1907—1/9 1909. — *Dejani* pe 1/7 1905—1/3 1907. — *Casina, Beiuș* pe 1/5—1/11 1914. — *I. N. Oláhlápos* pe 1915 pătrarul ultim. — *Lupeni* pe 1916. — *I. Ph. Arad* pe 1916. — Adresa o schimbăm. — *Bárcsúl de jos* pe 1916 sem. 1-iu. — *Rona de jos* pe 1910 și 1911. În restanță mai sunt anii 1912—1915. Șase coroane am transpus locul competent pentru icoanele dorite. — *Lunca Cernei* pe 1915. — *Ghimesfăget* pe 1916. — *Unimăt* pe 1915. — *Körösjónosfalva* pe 1915 sem. 2-lea. — *Szilágyróna, Brab* pe 1915. — *Szászlongard* pe 1/7 1914—31/12 1915.

Mulțămită publică.

Neputând mulțumi în particular fiecăruia, exprim mulțumita mea profundă: tuturor amicilor și cunecutiilor cari din incidentul morții preaiubitei și neuitatei mele soții *Silvia*, mi-au trimis scrisori de condolență și de mângâiere.

Partea, la 12 Februarie 1916.

Petru Muntean
paroh gr.-cat. rom.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

— Orez (rizskása) și Cafea!! —

Cu orezul o pățiram, că nu se mai află, deci acumă li vine rândul la Cafea, cu toate că am fost dat alarmă în această foaie. — Anglia ne împedecă importul de Cafea și cu greu mai află, deci nu e mirare că în toată săptămâna se ureă prețul și că va trece de 10 Cor. 1 Kg. devenind Cafa o mănăcare de lux.

Pe luna FEBRUARIE ofer cu prețul de zi:

No. 10*)	Cafea Cuba fină	1 Kg.	6'— — 7'—	Cor.
> 12	> Cuba foarte fină	1 Kg.	6'60 — 7'50	>
> 15*)	> > mărgele	1 Kg.	6'60 — 7'50	>
> 16	> > specialitate	1 Kg.	7'— — 8'—	>
> 21	> Iava aurie	1 Kg.	6'60 — 7'50	>
> 106	> Mixt. >Victoria<	1 Kg.	7'— — 8'—	>
		1 Kg. Tea >Mixtură rusească<	20 Cor.	

*) Din No. 10 și 15 se află puțină, deci cu care se va putea înlocui??

5 Kg. se spedează francat și vămuit prin rambursă postală.

Aflând puțină Cafea și Tea, negustorilor, și în România nu mai pot trimite. Grăbiți până se mai află cafea și rog a-i aviza și pe cunoscuți.

Cu toată stima se roagă de sprijin
F. A. DEGAN
comerciant de Cafea și Tea
în Fiume (Poznań 163).